

АБРИСИ ВІТЧИЗНЯНОГО І ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНОГО КОМПОНЕНТА ЗМІСТУ ОСВІТИ

Василь Кизенко, к.пед.н., ст.н.с.

Інститут педагогіки НАПН України

м. Київ, Україна

Метою дослідження є розгляд найтипівіших підходів до реалізації варіативного освітнього компонента у вітчизняній і зарубіжній педагогічній практиці.

Реалізація варіативного освітнього компонента у старшій школі нині не мислиться поза соціальним партнерством. Дбаючи про потреби учнів, у Київській гімназії східних мов № 1, гімназії № 290 м. Києва, Кременчуцької гімназії № 5 імені Т. Г. Шевченка (Полтавська обл.), гімназії міжнародних відносин № 323 м. Києва, Пісківської гуманітарної гімназії (Київська обл.) та ін. налагодили співпрацю з різними виробництвами й організаціями. У цих закладах загальної середньої освіти формується як аксіологічне, так і акмеологічне середовище, що сприяє досягненню їх випускниками професійного успіху в майбутньому.

У процесі засвоєння змісту спеціальних курсів учні долучаються до загальнокультурного світу цінностей. У них формуються навички використання вербальних культурологічних знань у ситуаціях іншомовного спілкування.

Стратегія профільності старшої школи, проголошена в Україні на законодавчому рівні, передбачає пошук ефективних технологій профілізації освітнього процесу. В Україні вивчається досвід зарубіжних країн із налагодження навчання у цій ланці освіти (Локшина, 2006). Спільною рисою профільного освітнього щабля у більшості західноєвропейських країн є наявність таких різновидів програм і навчальних курсів: а) обов'язкові для всіх учнів (загальноосвітні); б) обов'язкові за вибором (учні мають вибрати кілька навчальних курсів із серії запропонованих); в) довільного вибору (крос-дисциплінарні); г) курси для самоосвіти (Кизенко, 2018).

Нині популярним стало використання модульного способу організації навчання у старшій середній школі (Швеція, Велика Британія, Італія).

Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2019

Це дає змогу максимально наблизити навчальний процес до потреб учнів та полегшити у майбутньому їхню адаптацію до студентського життя. У старшій школі розвинених країн світу реалізується широкий спектр курсів за вибором і факультативів. Як правило, ці форми занять не обмежуються рамками базових освітніх галузей (англійська мова, математика, історія, наука, іноземна мова). Пропоновані учням курси за вибором і факультативи відображають інтереси підлітків, формують і вдосконалюють навчальні вміння та безпосередньо пов'язуються з майбутньою кар'єрою.

Ключові слова: зміст освіти, школа, варіативний компонент, Україна, зарубіжний досвід.

Література

- Кизенко В. І. (2018). *Варіативний компонент змісту освіти в основній і старшій школі: теорія і практика: [монографія]*. Київ: Вид. Дім «Слово».
- Локшина О. (ред.) (2006). *Старша школа зарубіжжя: організація та зміст освіти: [кол. монографія]*. Київ: Богданова А. М.